

Kan en primærforebyggende psykoedukativ arbeidsplassintervensjon forebygge sykefravær? En registerstudie av bedriftstiltaket HelseArbeid

Nils Abel Prestegård Aars¹, Christoffer Terjesen², Thor Gamst-Klaussen³, Laurent Trichet¹, Beate Brinchmann¹, Arnstein Mykletun^{1,4}

¹Kompetansetjenesten for arbeid og helse, Nordlandssykehuset HF

²HelseArbeid, Universitetssykehuset Nord-Norge

³NAV Troms og Finnmark

⁴Senter for populasjonshelse, Helse Bergen HF

Bakgrunn

Tiltak for å redusere sykefravær er etterspurt, hvilket reflekterer både helse- og samfunnsøkonomiske hensyn. Arbeid bidrar til god helse, og intervensjoner som normaliserer muskel- og skjelettplager og vanlige psykiske plager, samtidig som de oppmuntrer til aktivitet, viser lovende effekt i randomiserte kontrollerte studier med begrenset oppfølgingsperiode. Fordi etterspørselen etter helsehjelp overstiger kapasiteten, kan forebyggende mestringsintervensjoner vurderes som alternativ til tradisjonell behandling. Bedriftstiltaket HelseArbeid er en slik intervensjon - en storskala psykoedukativ arbeidsplassintervensjon for å forebygge sykefravær levert av spesialisthelsetjenesten i samarbeid med NAV arbeidslivssenter. I denne blindede registerstudien ser vi på endringer i sykefravær blant mottakere av forløperen til Bedriftstiltaket – iBedrift, og undersøker hvorvidt arbeidstakere som har vært eksponert for tiltaket opplever en reduksjon i sykefravær i to-årsperioden etter intervensjonen.

Metode

Basert på referater fra gjennomførte bedriftstiltak identifiserte vi 66 bedrifter som hadde fullført intervensjonen i perioden 2010 – 2017 i Troms fylke. Organisasjonsnummer og dato for oppstart for hver bedrift ble oversendt NAV, som hentet ut sykmeldingsdata for alle individer som jobbet ved den aktuelle virksomheten på intervensjonstidspunktet for perioden 2 år forut for- og 2 år etter intervensjonsstart. Vi sammenlignet deretter totalt antall dager sykefravær innenfor ICD-10 M (muskel/skjelett) og F (psykiske lidelser) kapitlene i perioden før og etter intervensjonen.

Resultat

Data var tilgjengelig for 1039 individer. Majoriteten av utvalget jobbet i offentlig sektor, og innenfor helse eller oppvekst. Vi observerte en svak, ikke-signifikant økning i antall dager sykefravær i perioden etter intervensjonen ble levert.

Diskusjon

Bedriftstiltaket HelseArbeid som konsept har vist lovende effekt i tidligere studier nasjonalt, men internasjonalt finnes det i liten grad støtte for lignende intervensjoner. Tiltaket har blitt implementert nasjonalt som del av målsetningen om reduksjon i sykefraværet forårsaket av muskel/skjelettplager og vanlige psykiske plager. I motsetning til tidligere effektstudier finner vi imidlertid ingen reduksjon i sykefravær i perioden etter tiltaket ble levert.